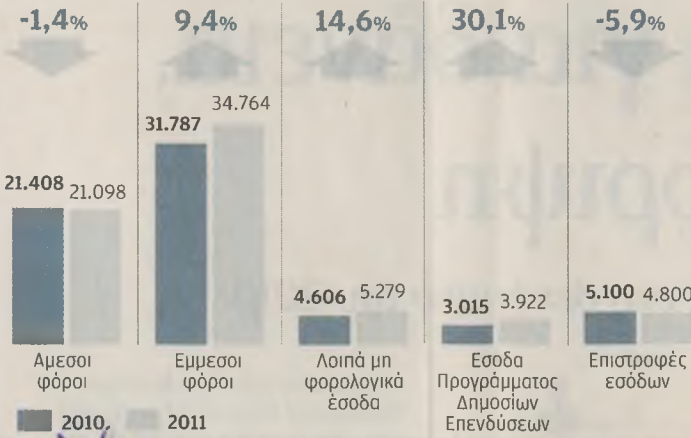

Εσοδα του κρατικού προϋπολογισμού

Προβλέπεται να αυξηθούν συνολικά κατά 8,2% του ΑΕΠ το 2011. Στα έσοδα του τακτικού προϋπολογισμού συνεισφέρουν περισσότερο οι εισπράξεις από έμμεσους φόρους (9,4%), ενώ οι άμεσοι φόροι αναμένεται να επηρεαστούν αρνητικά κυρίως λόγω της ύφεσης του 2010

Τα νέα μέτρα που εξετάζει η κυβέρνηση

- 1. Αύξηση του χαμηλού συντελεστή ΦΠΑ σε 12% ή 12,5% από 11% σήμερα**
- 2. Νέες αυξήσεις στις τιμές των τσιγάρων**
- 3. Αναβολή φόρου υπεραξίας από μετοχές στο Χρηματιστήριο Αθηνών**
- 4. Μείωση φόρου στις επιχειρήσεις**
- 5. Αναδιάρθρωση των φοροελεγκτικών υπηρεσιών**

Αυξήσεις συντελεστών ΦΠΑ και των τιμών στα τσιγάρα

Φορολογικό νομοσχέδιο-σκούπα προωθεί το υπουργείο Οικονομικών για την τόνωση των εσόδων

Τον **ΠΡΟΚΟΠΗ ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ**

Οι αποκλίσεις των εσόδων
ποσό σε εκατ ευρώ

	ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ-ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ	ΕΤΗΣΙΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΕΠΙΤΥΧΙΑ ΕΤΗΣΙΟΥ ΣΤΟΧΟΥ (%)
Τακτικά έσοδα	38.597	56.144	68,7
Άμεσοι φόροι	14.279	21.408	66,7
Φόρος εισοδήματος	10.277	15.180	67,7
Φυσικών προσώπων	6.815	10.230	66,6
Νομικών προσώπων	2.167	3.335	65,0
Ειδικών κατηγοριών	1.295	1.615	80,2
Φόροι στην περιουσία	365	680	53,7
Άμεσοι φόροι ΠΟΕ	1.570	2.761	56,9
Λοιποί άμεσοι φόροι	2.067	2.787	74,2
Έμμεσοι φόροι	22.040	31.787	69,3
Φόροι συναλλαγών	13.561	18.682	72,6
ΦΠΑ	12.783	17.542	72,9
Πετρελαιοειδών	1.849	2.530	73,1
Καπνού	562	866	64,9
Λοιπών	10.372	14.146	73,3
Λοιποί φόροι συναλλαγών (μεταβίβαση κεφαλαίων)	778	1.140	68,2
(χαρτόσημο)	(264)	(423)	(62,4)
Φόροι κατανάλωσης	7.956	12.341	64,5
Φόρος ασφαλισμών	305	401	76,1
Τέλος ταξινόμησης οχημάτων	220	274	80,3
ΕΦΚ καυσίμων	4.040	5.953	67,9
Λοιποί ΕΦΚ (καπνού κ.λπ.)	2.474	3.680	67,2
Τέλη κυκλοφορίας οχημάτων	520	1.352	38,5
Λοιποί φόροι κατανάλωσης	397	681	58,3
Έμμεσοι φόροι ΠΟΕ	252	398	63,3
Λοιποί έμμεσοι (για Ε.Ε.)	271	366	74,0
(164)	(224)	(73,2)	
Σύνολο φορολογικών εσόδων	36.319	53.195	68,3
Απολήψεις από Ε.Ε.	212	354	59,9
Λοιπά μη φορολογικά έσοδα	2.066	2.596	79,6
Σύνολο μη φορολογικών εσόδων	2.278	2.950	77,2
Μη τακτικά έσοδα	1.161	1.656	70,1
Εσοδα καταργηθέντων ειδικών λογαριασμών	807	1.171	68,9
Εσοδα προγράμματος ενίσχυσης της ρευστότητας λόγω της χρηματοπιστωτικής κρίσης	354	485	73,0
Γενικό σύνολο εσόδων	39.758	57.800	68,8
Επιστροφές εσόδων	3.259	5.100	63,9
Καθαρά έσοδα	36.499	52.700	69,3
Προϋπολογισμός δημοσίων επενδύσεων			
Εισροές Ε.Ε.	1.167	2.854	40,9
Ίδια έσοδα	182	161	113,2
Σύνολο	1.349	3.015	44,7
Σύνολο εσόδων κρατικού προϋπολογισμού	37.848	55.715	67,9
Εσοδα φορέων που αντικρίζονται με αντιστοίχες πληρωμές			
Εσοδα από ΝΑΤΟ	8	46	17,8
Σύνολο	8	46	17,8

Πηγή: Υπ. Οικονομικών

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Τις τελευταίες πινελιές στο φορολογικό νομοσχέδιο που θα παραιοποιηθεί σε δέκα μέρες στην Οικονομική βάση το οικονομικό επιτελείο της κυβέρνησης.

Ανακατατάξεις συντελεστών ΦΠΑ, αύξηση στις τιμές των τσιγάρων, αναστολή του φόρου υπεραξίας στο Χ.Α., αναδιάρθρωση των φοροελεγκτικών υπηρεσιών, μείωση των φορολογικών συντελεστών για τις επιχειρήσεις, ενώ δεν αποκλείεται να ενταχθούν διατάξεις που θα προβλέπουν νέες μειώσεις επιδομάτων στον δημόσιο τομέα.

Η ηγεσία του υπουργείου Οικονομικών μετρά τις ζημιές του 2010 που θα μεταφερθούν και στο επόμενο έτος και διαπιστώνει ότι χρειάζονται πολλά περισσότερα μέτρα για τη μείωση του ελλείμματος. Παράγοντες του υπουργείου Οικονομικών μιλούν για μικρότερη μείωση του ελλείμματος το 2011 από όσο προβλέπει το μνημόνιο, εξαιτίας αφενός της αύξησης του ελλείμματος το 2009, της υστέρησης στα δημόσια έσοδα το 2010 αλλά και της μεγαλύτερης ύφεσης στην οικονομία το 2011. Τα γεγονότα αυτά θα οδηγήσουν σε νέες διαπραγματεύσεις και κατά συνέπεια σε νέα μέτρα που θα πλήξουν και πάλι την κατανάλωση και τους φορολογούμενους.

Όσον αφορά τις αλλαγές που θα επέλθουν στους συντελεστές ΦΠΑ, πέραν της έγκρισης της τριτοκίας η ελληνική κυβέρνηση αναμένει και το «πράσινο» φως από την Κομισιόν. Σύμφωνα με πληροφορίες το σχέδιο του οικονομικού επιτελείου προβλέπει:

1. Την αύξηση του χαμηλού συντελεστή 11% στο 12% ή 13% που θα συμπαράσχει και τον πολύ χαμηλό συντελεστή στο 6% ή 6,5% από 5,5%.

Από τον χαμηλό συντελεστή, που θα διαμορφωθεί στο 12% ή 13% όπως αναφέρεται και παραπάνω, θα μεταφερθούν στον πολύ χαμηλό συντελεστή είδη πρώτης ανάγκης όπως η παράδειγμα το γάλα και το ψωμί. Επίσης στον

πολύ χαμηλό συντελεστή θα μεταφερθούν πιθανόν και τα φάρμακα ώστε να αποφευχθούν πε-

ραιτέρω δυσμενείς επιπτώσεις στους οικογενειακούς προϋπολογισμούς. Ανοικτό παραμένει το θέ-

μα με τους συντελεστές ΦΠΑ στον κλάδο του τουρισμού. Το υπουργείο Οικονομικών σχεδιάζει τις ανωτέρω ανακατατάξεις προκειμένου να αποφυγή τη μαζική μετάταξη προϊόντων στον κανονικό συντελεστή 23% (όπως προβλέπει και το μνημόνιο), ώστε να μην υπάρξει έντονη επίπτωση στις τιμές και στην ανταγωνιστικότητα συγκεκριμένων κλάδων της οικονομίας. Οι παραπάνω περιγραφείσες ανακατατάξεις εκτιμάται ότι θα αποδώσουν πρόσθετα έσοδα λιγότερα του ενός δισ. ευρώ. Όπως διευκρινίζει το υπουργείο Οικονομικών, «στον βαθμό που οι μεταβολές στο καθεστώς ΦΠΑ των προϊόντων εμπίπτουν σε περιορισμούς της κοινοτικής νομοθεσίας (Οδηγία ΦΠΑ), το μέτρο αυτό θα οριστικοποιηθεί στο τελικό σχέδιο

Προβλέπεται επίσης η μείωση των φορολογικών συντελεστών για τις επιχειρήσεις.

του προϋπολογισμού, σε συνεννόηση με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή». Η οριστική απάντηση της Κομισιόν για το θέμα αυτό θα έχει δοθεί στην ελληνική κυβέρνηση μέχρι τις 18 Νοεμβρίου.

2. Νέες αυξήσεις στα τσιγάρα. Το υπουργείο Οικονομικών προανατολίζεται σε νέα αύξηση των τιμών στα τσιγάρα καθώς διαπιστώνει ότι, παρά τις τρεις απανωτές αναπροσαρμογές των συντελεστών των ειδικών φόρων κατανάλωσης, οι εισπράξεις του Δημοσίου από αυτήν την πηγή φορολόγησης δεν έχουν αυξηθεί στα επιθυμητά επίπεδα. Σύμφωνα με πληροφορίες, στο υπουργείο εξετάζουν την αύξηση του ποσοστού του πάγιου φόρου, που αποτελεί τμήμα του συνολικού επιβαλλόμενου ειδικού φόρου κατανάλωσης. Μια τέτοια κίνηση εκτιμάται ότι θα επηρεάσει με αυξήσεις μεγαλύτερες τις τιμές των «φθηνών» τσι-

γάρων και με μικρότερες αυξήσεις τα πιο «ακριβά» τσιγάρα οδηγώντας σε κλείσιμο της «ψαλίδας» των τιμών μεταξύ φθηνών και ακριβών τσιγάρων.

Σημειώνεται ότι το υπουργείο Οικονομικών είχε υπολογίσει ότι θα εισπράξει φέτος πρόσθετα έσοδα ύψους 1,13 δισ. ευρώ, από τις τρεις αλληλέγγυες αυξήσεις των ειδικών φόρων κατανάλωσης. Όμως, από την αρχή του τρέχοντος έτους μέχρι τον Σεπτέμβριο, τα έσοδα που μπήκαν στα ταμεία του κράτους από τη φορολογία στα προϊόντα καπνού ήταν αυξημένα μόλις κατά 180 εκατ. ευρώ.

3. Αναβάλλεται η αύξηση του φόρου υπεραξίας στο Χρηματιστήριο.

Ο νόμος στον οποίο θα γίνουν αλλαγές προέβλεπε τη φορολόγηση της υπεραξίας από την 1-1-2011 με 20% στα κέρδη από μετοχές που προκύπτουν από πώλησή τους σε διάστημα εντός τριών μηνών από την αγορά τους. Για κέρδη που προκύπτουν από την πώληση των μετοχών σε διάστημα πάνω από τρεις και έως 12 μήνες από την αγορά τους, ο φόρος υπεραξίας θα ήταν 10% ενώ για πάνω από δώδεκα μήνες, δεν θα επιβαλλόταν φόρος υπεραξίας, αλλά φόρος πωλημάτων 0,15%. Οι έντονες αντιδράσεις των εμπλεκόμενων οδηγούν την ηγεσία του υπουργείου Οικονομικών στην αναστολή του νόμου μέχρι τον Ιανουάριο του 2012. Πάντως ενδέχεται να αυξηθεί ο φόρος στις χρηματιστηριακές συναλλαγές στο 0,3% από 0,15% που είναι σήμερα.

4. Μείωση του φόρου στις επιχειρήσεις από το 2011.

Τη μείωση του φορολογικού συντελεστή των επιχειρήσεων (Ανοητών Εταιρειών και ΕΠΕ) θα περιλαμβάνει το σχέδιο νόμου του Νοεμβρίου. Ο συντελεστής στα αδιαβίβητα κέρδη θα μειωθεί από την 1-1-2001 στο 20% από 24% που είναι σήμερα. Ωστόσο, η ηγεσία του υπουργείου δεν προτίθεται παρά τις έντονες αντιδράσεις της αγοράς να προχωρήσει σε αλλαγές στο συντελεστή των διανεμόμενων κερδών που ανέρχεται στο 40%.

Αναδιάρθρωση των εφοριών

Στην πλήρη αναδιοργάνωση της κεντρικής υπηρεσίας του υπουργείου Οικονομικών προχωρά στις αρχές του έτους η ηγεσία του υπουργείου Οικονομικών, ενώ ταυτόχρονα σχεδιάζει το κλείσιμο 100 εφοριών της περιφέρειας. Τις προηγούμενες μέρες, παρουσιάστηκε στην πολιτική ηγεσία του υπουργείου από ιδιωτική εταιρεία, που το είχε αναλάβει, το έργο της καταγραφής της υφιστάμενης κατάστασης στην κεντρική υπηρεσία του υπουργείου Οικονομικών, αλλά και της παρουσίασης του τρόπου λειτουργίας των υπηρεσιών (του υπουργείου Οικονομικών) άλλων χωρών της Ε.Ε. Όπως αποδείχθηκε, η χώρα μας ακολουθεί την ίδια δομή με τις χώρες της Ε.Ε., ωστόσο δεν λειτουργούν σωστά ή αλλιώς αποδοτικά για το ελληνικό Δημόσιο. Στο πλαίσιο αυτό εξετάζεται αρχικώς η αναδιάρθρωση της διεύθυνσης ελέγχου, η οποία θα αποτελείται πλέον από τα εξής τμήματα:

- Σχεδιασμού και συντονισμού ελέγχου φυσικών προσώπων.
- Σχεδιασμού και συντονισμού ελέγχου και επανελέγχου νομικών προσώπων και μεγάλων επιχειρήσεων.
- Σχεδιασμού και συντονισμού ελέγχου ενδοομιλικών συναλλαγών (transfer pricing) και offshore επιχειρήσεων.
- Σχεδιασμού και συντονισμού ελέγχου ηλεκτρονικού εμπορίου ποινών.

Την ίδια στιγμή, ο υφυπουργός Οικονομικών κ. Κουσελάς εκπονήσει σχέδιο για την κατάργηση 100 εφοριών στην περιφέρεια. Από τις 300 εφορίες που λειτουργούν σε όλη την Ελλάδα υπολογίζεται ότι θα μείνουν 200. Οι 100 εφορίες που θα καταργηθούν είναι μικρές ΔΟΥ, που υπολειπόμενες και οι υπάλληλοί τους θα μετακινηθούν σε μεγαλύτερες εφορίες ή σε ΔΟΥ που θα συγχωνευθούν. Το οικονομικό επιτελείο επιδιώκει να βελτιώσει την απόδοση των φορολογικών υπηρεσιών με αλλαγές στον τρόπο λειτουργίας τους. Η φιλοσοφία της εκβίβασης αναδιάρθρωσης του υπουργείου είναι η εξ αποστάσεως εξυπηρέτηση των φορολογουμένων, η δημιουργία εφοριών τύπου ΚΕΠ. Τομή στην αναδιάρθρωση των εφοριών θα αποτελέσει η κατάργηση της διεύθυνσης του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων.

Σε ρόλο «πυροσβέστη» ο Τρισέ για τα swaps της Ελλάδας

Υπό τον φόβο να ενταθεί το αρνητικό κλίμα στις αγορές απέναντι στην Ελλάδα και εν αναμονή των οριστικών ανακοινώσεων από την Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία (Eurostat) για την αναθεώρηση των στατιστικών στοιχείων της Ελλάδας, ο πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) απέφυγε να δώσει στη δημοσιότητα στοιχεία για τις συμφωνίες ανταλλαγής (swaps) που έχει συνάψει η Ελλάδα.

Την ίδια ώρα, ο Οργανισμός Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους (ΟΔΔΗΧ) ανακοίνωσε χθες ότι την ερχόμενη Τρίτη θα προχωρήσει στην έκδοση εντόκων γραμματίων εξάμηνης διάρκειας, όπως ήταν άλλωστε προγραμματισμένο. Ωστόσο, με δεδομένο ότι οι ανάγκες αναχρηματοδότησης έχουν καλυφθεί από τις προηγούμενες εκδόσεις εντόκων γραμματίων, το οικονομικό επιτελείο αποφάσισε να ζητήσει α-

πό την αγορά μόλις 300 εκατ. ευρώ. Σύμφωνα με δημοσίευμα του Bloomberg, η ΕΚΤ απέρριψε αίτημά του να δώσει στη δημοσιότητα δύο έγγραφα που συντάχθηκαν για το εκτελεστικό συμβούλιο της τράπεζας και αφορούσαν τα swars της Ελλάδας, με τα οποία έχει αποκτήσει κρέος της.

«Οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στα δύο έγγραφα θα υπονόμωσαν την εμπιστοσύνη της κοινής γνώμης σε ό,τι αφορά την αποτελεσματική άσκηση της οικονομικής πολιτικής», σημειώνει ο κ. Τρισέ σε επιστολή του στις 21 Οκτωβρίου, με την οποία απορρίπτει το αίτημα, σύμφωνα με το Bloomberg. Μάλιστα, συμπληρώνει ότι οι αποκαλύψεις στο τρέχον ευάλωτο περιβάλλον της αγοράς συνιστούν ένα οξύ ρίσκο, που θα ενισχύσει τη μεταβλητότητα και την αστάθεια.

Εκδοση εντόκων γραμματίων εξάμηνης διάρκειας, την ερχόμενη Τρίτη.

Επί της ουσίας, το μεγαλύτερο swap που «καίει» αυτή τη στιγμή τη χώρα, είναι αυτό που έγινε επί υπουργίας του κ. Αλογοσκούφη (το 2005), «πάνω» στο αρχικό swap της Goldman Sachs το 2001. Όταν ζητήθηκε από τη Eurostat το 2008 να ενημερωθεί σχετικά με τα swars των χωρών-μελών της Ευρωζώνης, η Ελλάδα απέκρυψε το δεύτερο swap, το οποίο αυτή τη στιγμή καταγράφεται από τη Eurostat στο δημόσιο κρέος και ανέρχεται στα 5 δισ. ευρώ. Το πρώτο έγγραφο το οποίο ζή-

τησε το Bloomberg από την ΕΚΤ, τιτλοφορείται «Η επίδραση του κυβερνητικού ελλείμματος και κρέους από τα εξωχρηματοπιστηριακά swars: η ελληνική υπόθεση». Το δεύτερο έγγραφο εξετάζει την «Titlos Plc» - μια τιτλοποίηση που επέτρεψε στην Εθνική Τράπεζα να ανταλλάξει swars με ελληνικό κρέος αντί χρηματοδότησης από την ΕΚΤ. Πρόκειται για το swap του 2005 που προαναφέραμε.

Ο κ. Τρισέ στην απάντησή του στο πρακτορείο Bloomberg υποστηρίζει ότι τα δύο ντοκουμέντα δίνουν στους αξιωματούχους μια άποψη για την επίδραση των swars κατά αναλυση πώς η «Titlos» θα επηρέαζε «το θεσμικό πλαίσιο του collateral για το ευρωπαϊκό σύστημα, καθώς και τα μέτρα που σχετίζονται με τη διαχείριση ρίσκου». Επίσης, αναφέρει πως τα έγγραφα χρησιμοποιήθηκαν για τη

λήψη αποφάσεων και γι' αυτό δεν μπορούν να γνωστοποιηθούν. Μάλιστα, προσθέτει ότι τα έγγραφα είναι παλαιά πλέον και θα μπορούσαν να παραπλανήσουν τους επενδυτές, καθώς «τα πλήρη στοιχεία θα δημοσιοποιηθούν από την Eurostat» το αργότερο έως τη 15η Νοεμβρίου.

Πέραν αυτού, το υπουργείο Οικονομικών συνεχίζει το πρόγραμμα δανεισμού μέσω εντόκων γραμματίων. Την Τρίτη, 9 Νοεμβρίου, ο ΟΔΔΗΧ θα εκδώσει γραμμάτια 26 εβδομάδων με στόχο να δανειστεί 300 εκατ. ευρώ. Το ποσό αυτό μαζί με τις μη ανταγωνιστικές προσφορές μπορεί να φτάσει έως τα 480 εκατ. ευρώ. Η απόφαση για δανεισμό ενός τόσο μικρού ποσού (συνήθως από τα γραμμάτια αντλούνται από 900 εκατ. ευρώ και πάνω) αποδίδεται σε δύο παράγοντες:

τοδοτήσεις (περίπου 4 δισ. ευρώ) έχουν ήδη υπερκαλυφθεί από τις δημοπρασίες των γραμματίων που έγιναν τον Σεπτέμβριο και τον Οκτώβριο, οπότε και αντλήθηκαν 5 δισ. ευρώ.

2. Στο ότι η έκδοση θα γίνει σε μια χρονική συγκυρία κατά την οποία είναι ανοικτό το ενδεχόμενο πρόωγων εκλογών και η αγορά έχει οδηγήσει το κόστος δανεισμού του Δημοσίου σε πολύ υψηλά επίπεδα. Χθες, η διαφορά απόδοσης (spread) του ελληνικού 10ετούς ομολόγου έναντι του αντίστοιχου γερμανικού κινήθηκε στην περιοχή των 910 μονάδων βάσης, ελαφρώς υψηλότερα από ό,τι προχθές. Αυτό συνεπάγεται ότι και το επιτόκιο των γραμματίων που θα εκδοθούν την Τρίτη, θα είναι μάλλον μεγαλύτερο από την τελευταία αντίστοιχη δημοπρασία (4,54%).

Μικρότερη ζήτηση για δάνεια, μεγαλύτερη η απόρριψη

Μια ακτινογραφία της καταναλωτικής πίστης στο δεκάμηνο του 2010

Του ΑΛΕΚΟΥ ΛΙΑΔΡΙΚΗ

Πολύ μεγάλη πτώση της ζήτησης των νοικοκυριών για καταναλωτικά δάνεια, ακόμη μεγαλύτερη αύξηση του ποσοστού απόρριψης αιτήσεων για δάνεια αυτής της κατηγορίας από μέρους των τραπεζών και διαρκής αύξηση των δανείων σε καθυστέρηση, είναι τα αποτελέσματα έρευνας της «Κ», έπειτα από επικοινωνία που είχε με αρμόδια τραπεζικά στελέχη.

Ειδικότερα, στο δεκάμηνο του 2010, σε σχέση με την αντίστοιχη περυσινή χρονική περίοδο, η υποχώρηση της ζήτησης των νοικοκυριών στον τομέα της καταναλωτικής πίστης, σύμφωνα με συγκρίσιμες εκτιμήσεις κυμαίνεται στο 35%-40% περίπου, με μερικές τράπεζες να δηλώνουν μείωση ζήτησης που φθάνει ακόμη και το 50%. Την ίδια στιγμή το ποσοστό απόρριψης αιτήσεων που φθάνουν στα desks των τραπεζών έχει φθάσει το 60% με ορισμένες τράπεζες να αναφέρουν ότι απορρίπτονται ακόμη και το 80% των αιτήσεων.

Ποιος όμως είναι ο σημαντικότερος λόγος απόρριψης έστω και του περιορισμένου αριθμού αιτήσεων που φθάνουν στις τράπεζες; Ποιο είναι το «ατού» που θα πρέπει να διαθέτει ένας υποψήφιος δανειολήπτης ώστε να έχει αυξημένη πιθανότητα να εγκριθεί η αίτησή του;

«Το ατού για ένα καταναλωτή που απευθύνεται σήμερα σε μια τράπεζα για καταναλωτικό δάνειο είναι να μην είναι καθόλου εκτεθειμένος στο τραπεζικό σύστημα, δηλαδή να έχει μηδενικό δανεισμό. Ακόμη και δανειολήπτες που αποπληρώνουν με συνέπεια προγενέστερα δάνειά τους, με την υποψία και μόνον ότι μπορεί να φθάσουν σε σημείο υπερδανεισμού "κόβονται" από την τράπεζά μας», αναφέρει στην «Κ» επιτελικό στέλεχος τράπεζας.

Πιο συγκεκριμένα, σύμφωνα με εκτιμήσεις, από το σύνολο των αιτήσεων που απορρίπτονται, το

Το ποσοστό απόρριψης αιτήσεων που φθάνουν στα desks των τραπεζών έχει φθάσει το 60%, με ορισμένες τράπεζες να δηλώνουν ότι απορρίπτονται ακόμη και το 80% των αιτήσεων.

30% περίπου είναι για λόγους ενδειξών και μόνον υπερδανεισμού, το 20% λόγω ύπαρξης δυσμενών στοιχείων στην καλούμενη «μαύρη λίστα» του Τειρεσία, το 25% λόγω κακής συμπεριφοράς που προκύπτει από τη «λευκή λίστα» του Τειρεσία και το υπόλοιπο 25% για λοιπούς λόγους.

Ένα ζήτημα που επηρέασε αρνητικά την καταναλωτική πίστη και είχε υποεκτιμηθεί, τονίζει στην «Κ» διευθυντικό τραπεζικό στέλεχος, είναι η σημαντική αύξηση της αδυναμίας αποπληρώσεως ακόμη και δανείων που προέκυψαν από τα προγράμματα συγκέντρωσης οφειλών με χαμηλό επιτόκιο και είχαν αποτελέσει το επίκεντρο του τραπεζικού ανταγωνισμού μετά το ξέσπασμα της κρίσης. Πολλοί πλέον από τους δανειολήπτες αυτούς που συγκέντρωσαν τις οφειλές τους αδυνατούν ή καθυστερούν να αποπληρώσουν τις υποχρεώσεις παρά το χαμηλό επιτόκιο. Είχαμε υποεκτιμήσει τον κίνδυνο, αναφέρει το τραπεζικό στέλεχος.

Ανυποχώρητοι δημιουργεί και η συ-

νεχίζομενη επιδείνωση του ποσοστού των δανείων σε καθυστέρηση που ανέρχεται στο 16,7% του συνόλου τον Ιούνιο του 2010 από 13,4% τον Δεκέμβριο του 2009. «Κάθε πρωί ανελλιπώς είναι στο γραφείο μου τα στοιχεία που αφορούν τις καθυστερήσεις στα καταναλωτικά δάνεια. Τις τελευταίες 120 μέρες ούτε μια φορά δεν έχει υπάρξει έστω και σταθεροποίηση. Οι δείκτες βαίνουν συνεχώς επιδεινούμενοι», μας λέει χαρακτηριστικά στέλεχος τράπεζας από τον τομέα καθυστερήσεων που επιθυμεί να διατηρήσει την ανωνυμία του.

«Πράσινα δάνεια»

Χρονικά όμως πότε εκτιμάται ότι μπορεί να υπάρξει αναστροφή της αρνητικής αυτής κατάστασης στον τομέα εργασιών της καταναλωτικής πίστης και με ποια αφορμή; Σημαντικός αριθμός τραπεζιτών επισημαίνει ότι η ανάπτυξη της καταναλωτικής πίστης από τώρα και στο εξής συνδέεται κυρίως με την πράσινη ανάπτυξη. «Η χρηματο-

δότηση ενεργειών φιλικών προς το περιβάλλον θα αποτελέσει το επόμενο σημαντικό πεδίο δραστηριότητας για τις τράπεζες. Δάνεια σε ιδιώτες για ενεργειακή αναβάθμιση κατοικιών, για εγκατάσταση φωτοβολταϊκών οικιακού επιπέδου σε στέγες κ.λπ. θα δώσουν "αέρα στα πανιά" της καταναλωτικής πίστης. Αποτελούν την "ακτίδα αισιοδοξίας" για επάνοδο σταδιακά σε θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης. Η αγορά αυτή για τα επόμενα 15 χρόνια θα τροφοδοτήσει την καταναλωτική πίστη όπως την τροφοδότησε το αυτοκίνητο τα περασμένα 15 χρόνια, φυσικά όχι με τόσο υψηλούς ρυθμούς. Σε μια εποχή κρίσης όπου πέφτουν οι αγοραπωλησίες ακινήτων, αυξάνονται με σημαντικούς ρυθμούς οι ανακαινίσεις σπιτιών, με την πλειονότητα των ιδιοκτητών να σκέφτονται και λύσεις ενεργειακής αναβάθμισης κ.λπ. με δανεισμό», μας αναφέρει τραπεζικό στέλεχος.

Άλλοι πάλι εκτιμούν ότι είναι πρόωρο να αναφερθεί ότι τα «πράσινα δάνεια» είναι ικανά να δώσουν στην καταναλωτική πίστη τη καμμένη της αίγλη. Επισημαίνουν ότι η κατάσταση απλά θα βελτιωθεί με την ουσιαστική ανάκαμψη, όταν και εάν αυτή υπάρξει, της οικονομίας, που θα επηρεάσει θετικά τόσο το πορτοφόλι του απλού καταναλωτή, όσο και το τραπεζικό σύστημα που θα αποκτήσει ξανά σημαντική ρευστότητα με ό,τι αυτό σημαίνει για το άνοιγμα των τραπεζικών κρουστών.

Ο χρόνος θα επιβεβαιώσει ή θα διαψεύσει τους μεν ή τους δε.

Για την ώρα πάντως ο δωδεκάμηνος ρυθμός ανόδου των καταναλωτικών δανείων διαμορφώθηκε στο -1,3% σε ετήσια βάση τον Αύγουστο του 2010, από -0,9% τον Ιούλιο του 2010, 0,4% τον Ιούνιο του 2010, 1,8% τον Δεκέμβριο του 2009 και 4,4% τον Αύγουστο του 2009. Η κάμψη της ροής των καταναλωτικών δανείων συνδέεται με τη μεγάλη πτώση της ζήτησης για τη διαρκή κυρίως καταναλωτικά αγαθά.

Επανεξετάζεται ο ρόλος των οίκων αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας

Διαδικασία διαβούλευσης για το μελλοντικό καθεστώς των οίκων αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας ξεκίνησε χθες η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Στο πλαίσιο του νέου κανονιστικού πλαισίου για τον χρηματοπιστωτικό τομέα η Επιτροπή αποφάνθηκε ότι η πρόσφατη κρίση δημοσίου χρέους επιβάλλει να επανεξεταστεί ο ρόλος των οίκων αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας. Συγκεκριμένα, η Κομισιόν θέτει τρία θέματα: την υπερβολική εμπιστοσύνη που δείχνουν οι χρηματοπιστωτικές εταιρείες στους οίκους αξιολόγησης. Τη βελτίωση της αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας χωρών, τομέα στον οποίο η Κομισιόν εξετάζει το ενδεχόμενο να επιβάλλει νέα μέτρα που θα βελτιώσουν τη διαφάνεια κατά την αξιολόγηση κρατικών ομολόγων. Μεταξύ άλλων, θα εξεταστούν μέτρα που θα βελτιώσουν τη διαδραστικότητα αξιολόγησης, τη μεθοδολογία που ακολουθείται και την παρακολούθηση των βασικών οικονομικών στοιχείων των κρατών-μελών της Ένωσης.

Η Επιτροπή θέτει θέμα έλλειψης ανταγωνισμού στον συγκεκριμένο τομέα και εξετάζει πώς θα μπορούσαν να υπάρξουν περισσότερες εταιρείες αξιολόγησης. Επίσης, η Κομισιόν εξετάζει το ενδεχόμενο να υπάρξει εναρμονισμός μεταξύ των κρατών-μελών των κανόνων περί αστικής ευθύνης των εταιρειών αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας και των εταιρειών που τις πληρώνουν για να αξιολογηθούν. Επίσης, προτείνεται να μην πληρώνουν στο εξής τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας τους.

Αναστολή σύνταξης για όσους έχουν μισθωτή απασχόληση

Με την περικοπή ή ακόμα και την αναστολή των συντάξεών τους κινδυνεύουν όσοι συνταξιούχοι τα Δημοσίου εργάζονται ως μισθωτοί ή ως αυτοαπασχολούμενοι. Το νέο καθεστώς για την απασχόληση των συνταξιούχων του Δημοσίου ορίζεται σε εγκύκλιο του υπουργείου Οικονομικών.

Σε αυτήν προβλέπεται η αναστολή της σύνταξης όσων έχουν μισθωτή απασχόληση ή αυτοαπασχολούνται, μέχρι τη συμπλήρωση του 55ου έτους της ηλικίας τους. Για τους στρατιωτικούς συνταξιούχους η αναστολή καταβολής της σύνταξης ισχύει μέχρι τη συμπλήρωση του 53ου έτους.

Μετά τη συμπλήρωση του συγκεκριμένου ορίου οι συνταξιούχοι παίρνουν όλο το ποσό που αντιστοιχεί σε 30 ημερομίσθια του άγαμου ανειδίκευτου εργάτη, όπως αυτά έχουν διαμορφωθεί το προ-

Το νέο καθεστώς για την απασχόληση των συνταξιούχων του Δημοσίου ορίζεται σε εγκύκλιο του υπουργείου Οικονομικών.

γόμενο έτος (σήμερα 991,20 ευρώ). Το ποσό της σύνταξης που υπερβαίνει τα 30 ημερομίσθια καταβάλλεται μειωμένο κατά 70%.

Το όριο των 30 ημερομίσθια προσαυξάνεται κατά 6 ημερομίσθια (σήμερα 198,24 ευρώ) για κάθε ανήλικο ή ανίκανο για βιοποριστική εργασία παιδί ή για παιδιά που σπουδάζουν και είναι κάτω των 24 ετών.

Συντάξεις χρειάς

Με την ίδια εγκύκλιο, καθορίζονται επίσης οι όροι και οι προϋποθέσεις για την καταβολή σύνταξης χρειάς από το Δημόσιο, εφόσον ο θάνατος του υπαλλήλου ή του συνταξιούχου έχει επέλθει μετά τις 21 Ιουλίου 2010.

Για μία τριετία η σύνταξη θα καταβάλλεται χωρίς περιορισμούς, αλλά μετά την πάροδο των τριών ετών θα μειώνεται κατά 50% από τη στιγμή που ο επιζών σύζυγος εργάζεται ή λαμβάνει και άλλη σύνταξη. Μετά όμως τη συμπλήρωση του 65ου έτους ηλικίας η μείωση είναι 30%.

Αξίζει να επισημάνουμε ότι σύνταξη χρειάς δικαιούνται από το Δημόσιο οι επιζώντες σύζυγοι εφόσον:

1. Ο γάμος τελέστηκε πριν από τη συνταξιοδότηση του θανόντος και ο θάνατος επήλθε μετά την πάροδο τριών ετών από τον γάμο.

2. Ο γάμος τελέστηκε μετά τη συνταξιοδότηση του θανόντος και ο θάνατος επήλθε μετά την πάροδο πέντε ετών από την τέλεσή του.

Βουτιά στις πωλήσεις νέων και μεταχειρισμένων ΙΧ.

Δραματική μείωση των πωλήσεων καταγράφηκε για ένα ακόμη μήνα στον κλάδο αυτοκινήτου. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛΣΤΑΤ) τον Οκτώβριο του 2010 χορηγήθηκαν 10.606 άδειες κυκλοφορίας, λιγότερες κατά 31,5% σε σχέση με τον Οκτώβριο του 2009. Ειδικά στην κατηγορία των επιβατηγών που κατέχουν τη μερίδα του λέοντος στον κλάδο, η μείωση σε ετήσια βάση είναι 32,3%. Σε σχέση με τον Οκτώβριο του 2008, όταν ακόμη η οικονομική κρίση βρισκόταν προ των πυλών, η μείωση στις άδειες κυκλοφορίας νέων ε-

πιβατηγών είναι 60%. Το δεκάμηνο Ιανουαρίου-Οκτωβρίου 2010 κυκλοφόρησαν για πρώτη φορά 168.981 αυτοκίνητα, παρουσιάζοντας μείωση 31,7% ως προς την αντίστοιχη περίοδο του 2009. Σε σχέση με το αντίστοιχο δεκάμηνο του 2008 η μείωση στις άδειες κυκλοφορίας νέων αυτοκινήτων είναι 47% και ειδικά στην κατηγορία των επιβατηγών η μείωση διαμορφώνεται σε 48%.

Ακόμη χειρότερη είναι η κατάσταση στον κλάδο των μεταχειρισμένων επιβατηγών, καθώς στο δεκάμηνο Ιανουαρίου-Οκτωβρίου 2010 η μείωση των πωλήσεων

φθάνει το 46,5% σε σχέση με το αντίστοιχο περυσινό διάστημα, ενώ σε σχέση με το ίδιο δεκάμηνο του 2008 η μείωση είναι 55%.

Ενδεικτικό της κατάστασης που επικρατεί γενικότερα στον κλάδο των οχημάτων είναι ότι διαρκής μείωση παρατηρείται και στις πωλήσεις των μοτοσικλετών. Στο διάστημα Ιανουαρίου-Οκτωβρίου 2010 καταγράφηκε μείωση των πωλήσεων κατά 14,1% σε σχέση με την αντίστοιχη περυσινή περίοδο.

Σε ό,τι αφορά τα μερίδια των εταιρειών στον κλάδο των επιβατηγών, το διάστημα Ιανουαρίου-Οκτωβρίου 2010 παραμένει πρώ-

τη η Toyota (12,22%), ακολουθεί η Volkswagen (9,27%) και τρίτη η Opel (8,89%).

Σύμφωνα με τα στοιχεία του Συνδέσμου Εμπόρων Εισαγωγέων Αυτοκινήτων Ελλάδος (ΣΕΕΑΕ) από το 2008 μέχρι σήμερα έχουν βάλει "λουκέτο" 2.500 σημαία πώλησης αυτοκινήτων, καινούργιων και μεταχειρισμένων, ενώ ήδη έχουν χαθεί στον κλάδο 13.000 θέσεις εργασίας και μέχρι το τέλος του έτους εκτιμάται πως θα χαθούν τουλάχιστον άλλες 7.000, συμπεριλαμβανομένων και των απωλειών θέσεων εργασίας στην παροχή υπηρεσιών συντήρησης (σέρβις).

Δύο εκατομμύρια τηλεφωνικές αποσυνδέσεις μέσα σε δώδεκα μήνες

Η κρίση κάνει κακό στις τηλεπικοινωνίες. Αυτό φαίνεται τόσο στα οικονομικά αποτελέσματα των επιχειρήσεων τηλεπικοινωνιών, όσο και στη συμπεριφορά των καταναλωτών. Μέσα σε ένα χρόνο, περίπου δύο εκατ. συνδέσεις τηλεφώνιας «εξαλείφθηκαν» και το χειρότερο είναι ότι η τάση παραμένει έντονα πτωτική.

Με βάση τα αποτελέσματα που ανακοινώνουν οι εταιρείες που λειτουργούν δίκτυα τηλεπικοινωνιών (operators), μέσα σε 12 μήνες ο συνολικός αριθμός τηλεφωνικών συνδέσεων, σταθερών και κινητών τηλεφώνιας, υποχώρησε από 27 σε 25 εκατομμύρια. Η μείωση αυτή αποδίδεται κυρίως στη μείωση των συνδέσεων κινητής τηλεφώνιας, οι οποίες στην ίδια περίοδο μειώθηκαν κατά 3 εκατομμύρια. Αντίθετα, οι ευρυζωνικές

συνδέσεις κρατούν τον αριθμό των τηλεφωνικών συνδέσεων σταθερά σε θετικό πρόσημο, καθώς η ευρυζωνικότητα διαδίδεται ταχέως, κυρίως όμως προς όφελος των ανταγωνιστών του ΟΤΕ.

Εκκαθάριση

Η συρρίκνωση της πελατειακής βάσης στην κινητή τηλεφωνία είναι σε μεγάλο βαθμό αποτέλεσμα της εκκαθάρισης των πελατολογίων των εταιρειών, με αφορμή την ταυτοποίηση των κατόχων καρτοκινητών τηλεφώνων. Ωστόσο, όπως αναφέρουν στελέχη των εταιρειών, αποσυνδέσεις γίνονται λόγω της κρίσης, ενώ μεγάλες είναι και οι καθυστερήσεις που σημειώνονται στην εξόφληση των λογαριασμών.

Αλλά και στη σταθερή τηλεφωνία η κατάσταση δεν είναι ρόδινη.

Ο ΟΤΕ κάθε τρίμηνο απενεργοποιεί 100.000-130.000 συνδέσεις σταθερής τηλεφωνίας, με αποτέλεσμα σήμερα να λειτουργούν κάτι περισσότερο από 4,5 εκατομμύρια συνδέσεις, αντί 6 εκατομμύρια που ήταν πριν από 2-3 χρόνια. Ωστόσο, την κατάσταση εκεί σώζει η ευρυζωνικότητα, καθώς πολλοί καταναλωτές, παράλληλα με την υπηρεσία της τηλεφωνίας, ενεργοποιούν υπηρεσίες ευρυζωνικού Internet. Με βάση τα αποτελέσματα του ΟΤΕ, είναι ο μόνος τομέας που ο Οργανισμός αυξάνει τα έσοδά του, είτε πουλώντας σε πελάτες λιανικής (καταναλωτές, επιχειρήσεις) είτε σε πελάτες χονδρικής (εναλλακτικοί πάροχοι).

Ευρυζωνικά

Η τάση αποσυνδέσεων τηλεφωνικών γραμμών αναμένεται

Συνδέσεις σταθερής και κινητής τηλεφωνίας στην Ελλάδα 06/2009-06/2010

Σε χιλιάδες

	Ιούν. 2010	Ιούν. 2009	Διαφορά %
Σταθερή (σύνολο)	7.120	7.088	0,5
Τηλ. Γραμμές (ΟΤΕ)	4.737	5.182	-8,6
ADSL (ΟΤΕ)	1.146	1.049	9,2
LLUs (Εναλλακτικοί)	1.237	857	44,3
Κινητή (σύνολο)	18.184	20.027	-9,2
WIND	4.192	5.177	-19,0
Vodafone	5.492	6.057	-9,3
Cosmote	8.500	8.793	-3,3
Σταθερή+Κινητή (σύνολο)	25.304	27.115	-6,7

ΠΗΓΗ: ΟΤΕ, Wind, Vodafone

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

να επιδεινωθεί στο μέλλον, καθώς το διαθέσιμο εισόδημα περιορίζεται. Ο ΟΤΕ ανέφερε προχθές ό-

τι μέσα στο γ' τρίμηνο του έτους αποσυνδέθηκαν περίπου 120.000 γραμμές σταθερής τηλεφωνίας, ε-